

IV. posiedzenie Oddziału Towarzystwa ludoznawczego w Wieliczce
odbyło się w dniu 19 czerwca 1898 r. o godzinie 11 przed południem pod przewodnictwem Seweryna Udzieli. Obecni pp. Stanisław Czerski, Wojciech Ozga i Marcin Rembacz.

Odczytano i przyjęto protokół z poprzedniego posiedzenia członków Wydziału Towarzystwa z dnia 28 maja b. r.

Przewodniczący odczytał trojakiemu rodzaju wiersze, które określił, nadając im „Wiejscy rymotwórcy“.

Wiersze te składają się z trzech oddzielnych utworów a mianowicie:

a) List pisany wierszem a przeplatany prozą z Krakowa przez Piotra Zięcika żołnierza do swojej żony, w którym objawia tęsknotę za domem rodzinnym i przestrzega żonę, aby mu dochowała wierności.

b) Kolenda humorystyczna, napisana wierszem przez dewotkę na cześć konia Szawła umieszczonego w wielkim ołtarzu u XX. Misyjonarzy w Krakowie.

c) Powinszowanie napisane przez wiejskiego pisarza w imieniu gminy Grzechyni z okazji imienin nauczyciela.

Na tem posiedzenie zakończono.

Sekretarz :

Marcin Rembacz.

Prezes :

Seweryn Udziela.

V. posiedzenie Oddziału Towarzystwa ludoznawczego w Wieliczce
odbyło się w dniu 9 października 1898 o godzinie 11 przed południem pod przewodnictwem Seweryna Udzieli. Obecni pp. Stanisław Czerski, Władysław Koch, Józef Kownacki, Marcin Rembacz — a jako gość Ludwik Mlynek prezes Towarzystwa w Buczaczu.

Odczytano i przyjęto protokół z poprzedniego posiedzenia członków Wydziału Towarzystwa w dniu 19 czerwca.

Do Towarzystwa zgłosiło się dwóch członków a mianowicie : Kazimierz Jodłowski, kierownik 4-klas. szkoły męskiej w Podgórzu i Kazimierz Swiba nauczyciel starszy przy tejże szkole w Podgórzu.

P. Marcin Rembacz odczytał krótki przyczynek do ludoznawstwa „O święceniu ziela“ w dzień Wniebowstąpienia Matki Boskiej tak zwanej „Zielnej“. Przytem przedstawił zbiór naturalnych ziół, które lud nasz zwykle święci w tym dniu uroczystym i podał zarazem ich mniemaną skuteczność na rozmaite choroby a zwłaszcza u bydła — oraz przeciw piorunom, silnym i zbyt gwałtownym wiatrom sprowadzającym deszcze ulewne, czarom i rozmaitym nieszczęściom domowym.

Na tem posiedzenie zakończono.

Sekretarz :

Marcin Rembacz,

Prezes :

Seweryn Udziela.

III. Zgromadzenie miesięczne Towarzystwa.

Piąte Zgromadzenie naukowe Tow. odbyło się dnia 28. czerwca. Na porządku dziennym był odczyt p. dr. J. Leciejewskiego p. t. „Pierwiastki starożytnie w pieśniach ludowych słowieńskich. W odczycie tym starał się autor uwydatnić motywy, pochodzące z podań mytologicznych greckich. Odnalazł ich trzy: opis 9. krajów bajecznych, podanie o Perseuszu

ratującym Andromedę, i podanie o Orfeuszu i Eurydyce. Opowiadania te zostały w poezji ludowej bardzo zmienione; wpłynęły na zmianę tę zapatrywania religijne, stosunki społeczne, motywy innych podań i pieśni, tak iż często trudno się domyślić pierwotnego wątku. Zaslugą jest prelegenta, że starał się wykazać, jak treść pierwotnie pogańska zmieniała się powoli na chrześcijańską, religijną, jak pojedyncze szczegóły dawnego podania traciły dawny charakter, przybieraniem lub zastępowaniem ich innymi, przemianami nazw i miejsca. W ten sposób przedzierzgnął się Perseusz w św. Jerzego a Andromeda w Małgorzatę, Orfeusz w króla (węgierskiego) Macieja, w św. Tomasza, w jakiegoś króla dziewiątego, w św. Piotra, św. Antoniego, w Pana Jezusa a nawet w Matkę Boską, Eurydyka zaś w żonę, matkę, rodzeństwo ratującego lub też w duszę potrzebującą wybawienia wogóle. To wszystko zostało zabarwione jeszcze kolorytami narodowym.

Oprócz tego starał się prelegent wykazać drogę, którą te podania przyszły do Słowiańców. Pośredniczyły w rozszerzeniu się powyższych tematów różne podania ustne i piśmienne wieków średnich, legendy i pisma apokryficzne, które już to w części, już to całkowicie zmieniony materiał przyniosły do Słowiańców. Do wyjaśnienia tej kwestyi przyczyniła się żywa dyskusya po odczycie, w której zabierał głos pp. prof. Kalina, prof. Kolessa, Dr. Krček.

IV. Wykaz darów na rzecz Towarzystwa.

50. Ks. Wład. Sarna dzieło swoje: Opis powiatu krośnieńskiego pod względem geograficzno-historycznym. Przemyśl 1898.

51. L. Magierowski rozprawę swą: Trwanie życia w okolicy Jaćmierza, Część 2. Kraków.

52. Jan Karłowicz rozprawę swą: Gwara Kaszubska. Warszawa 1898.

53. J. Witort: A. E. Bogdanowicz: Perežitki drewnjago miroszercanija u Bëlorussow. Grodno 1895.

54. E. Monseur swą rozprawę: L' Inde et l' Occident. Bruxelles 1898.

55. J. Talko - Hryncewicz swą pracę: K antropologii Welikorossow. Semejskije (Staroobradcy) zabajkalskije. Tomsk 1898.

56. Król. Accademia dei Lincei swe wydawnictwo: Rendiconti. Vol. VII, zes. 1 — 6. Roma 1898.

57. Ces. Ros. geograf. Towarzystwo Troicko - Kiacht. Oddział swe Protokoły Nr. 6. z r. 1896, nr. 1. 2. 4. z r. 1897.

58. Jul. Jaworski swe rozprawy: Südrussische Vampyre. Berlin 1898. i Notizen zur Geschichte der Märchen und Schwänke 1898.

59. Hrvatsko starijsko Društvo: Starohrvatska prosvjeta. roczn. IV nr. 1. Knin 1898.

60. Hieron. Łopaciński swą pracę: Lucyan Malinowski. Wspomnienie pośmiertne. Warszawa 1898.

61. Museálna slovenská spoločnosť swe wydawnictwo. Piesne ľudu slovenského. Sošit I. Sozbieral Št. Mišik. Turč. Sv. Martin 1898.

Do muzyum ofiarowali:

1. Józef Schnaider. Tartarów: Trembitę huculską.

2. Prof. J. Mazur, Buczacz: 50 sztuk pisanek z okolicy Kołomyi i Stanisławowa.